

Αθήνα, 11 Απριλίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων

Θέμα: Διασφάλιση της απρόσκοπτης έκδοσης πανεπιστημιακών συγγραμμάτων και της παραγωγής ποιοτικού ελληνικού επιστημονικού λόγου

Κυρία Υπουργέ,

Μια πτυχή των πανεπιστημιακών συγγραμμάτων, που δεκαετίες τώρα διατίθενται στις/ους φοιτήτριες/ητές των ΑΕΙ δημοσία δαπάνη, είναι η επένδυση της Πολιτείας στην ενίσχυση της ελληνικής επιστημονικής γλώσσας & ορολογίας σε γνωστικά αντικείμενα όπου η πρωτογενής έρευνα γίνεται σε ξένες γλώσσες, κυρίως στα αγγλικά.

Γράφοντας πρωτότυπα εγχειρίδια στην ελληνική γλώσσα, αλλά και μεταφράζοντας σημαντικά ξένα πανεπιστημιακά βιβλία, οι καθηγητές των ΑΕΙ οικοδομούν λίγο-λίγο τον επιστημονικό λόγο στην ελληνική γλώσσα (π.χ. το ότι σήμερα μιλάμε για «λογισμικό» και όχι για «σοφτγουέαρ»). Σε αυτή την διαδικασία, παραδοσιακά, έβρισκαν στήριξη σε εκδοτικούς οίκους με εμπειρία στο πανεπιστημιακό σύγγραμμα και την οικονομική δυνατότητα να εξασφαλίζουν τα δικαιώματα σημαντικών ξένων συγγραμμάτων προς μετάφραση.

Αν και είναι αλήθεια ότι πολλά πανεπιστημιακά συγγράμματα είναι γραμμένα «στο πόδι» και με μη ικανοποιητική επιμέλεια, παρόλα αυτά, έχουν εκδοθεί σημαντικά βιβλία τα οποία όχι μόνο βοηθούν τις/τους φοιτήτριες/ητές αλλά και λειτουργούν ως κιβωτοί ελληνικών όρων και, ιδίως, ελληνικού τρόπου σκέπτεσθαι περί δύσκολων επιστημονικών εννοιών. Αυτά τα σπουδαία και χρήσιμα βιβλία δεν θα εκδίδονταν αν δεν υπήρχε, πρώτον, ο θεσμός των δωρεάν συγγραμμάτων και, δεύτερον, εκδοτικοί οίκοι ικανοί να στηρίζουν-επιμελούνται υψηλής ποιότητας εκδόσεις και μεταφράσεις.

Επειδή μαθαίνω πως το Υπουργείο σας προσανατολίζεται στην μετάβαση από χάρτινα-τυπωμένα βιβλία σε ηλεκτρονικά βιβλία (eBooks), τα οποία ήδη ζητά από τους εκδότες να διαθέτουν στις/ους φοιτήτριες/ητές, παρακαλώ να μου απαντήσετε στα εξής ερωτήματα:

1. Ποια μέτρα θα πάρει το Υπουργείο Παιδείας ώστε τα ηλεκτρονικά βιβλία (eBooks) να μην μπορούν να αντιγραφούν ηλεκτρονικά σε απεριόριστα αντίτυπα;
2. Συμφωνείτε ότι, αν δεν υπάρξει αποτελεσματικό σύστημα αποτροπής της δωρεάν αντιγραφής, οι εκδότες θα πάψουν να επιμελούνται-εκδίδουν πανεπιστημιακών εκδόσεων;
3. Συμφωνείτε ότι μια τέτοια εξέλιξη θα πλήξει ανεπανόρθωτα την ελληνική επιστημονική βιβλιογραφία – καθώς τα ηλεκτρονικά κείμενα των καθηγητών-συγγραφέων, από μόνα τους και χωρίς την επιμέλεια των εξειδικευμένων εκδοτών, θα στερούνται της ποιότητας και του ειδικού βάρους που έχει ένα επιμελημένο, επαγγελματικά εκδοθέν βιβλίο;
4. Κατανοεί το Υπουργείο ότι, λόγω των πιο πάνω, η όποια εξοικονόμηση χρήματος και χαρτιού πρέπει να συνεκτιμηθεί με την μεγάλη απώλεια του ποιοτικού ελληνικού επιστημονικού λόγου;

Ο ερωτών

Γιάνης Βαρουφάκης
Πρόεδρος Κ.Ο. ΜΕΡΑ25